

VIII. TASHQI IQTISODIY FAOLIYAT

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi 2023 yilning yanvar-dekabr oylarida 1 427,0 mln. AQSH dollarini, jumladan eksport 173,3 mln. AQSH dollarini, import 1 253,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasining saldosi minus -1 080,4 mln. AQSH dollari, shu jumladan MDH davlatlari bilan 28,3 mln. AQSH dollarini va boshqa davlatlar bilan minus -1 108,7 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Viloyatning tashqi savdo aylanmasi (2023 yilning yanvar-dekabr)

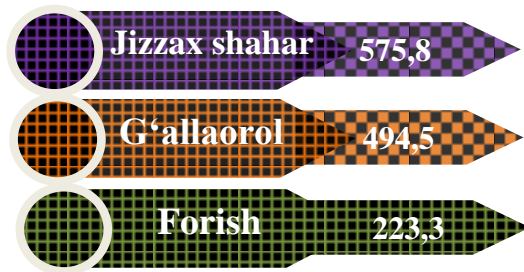
	<i>Miqdori (mln. AQSH dollari)</i>	<i>2022 yilning yanvar-dekabriga nisbatan foiz hisobida</i>	<i>Ulushi, % da</i>
Tashqi savdo aylanmasi	1 427,0	2,1 m.	100,0
MDH davlatlari	118,4	65,3	8,3
boshqa davlatlar	1 308,6	2,6 m.	91,7
Eksport	173,3	86,8	100,0
MDH davlatlari	73,4	78,0	42,4
boshqa davlatlar	99,9	94,6	57,6
Import	1 253,7	2,6 m.	100,0
MDH davlatlari	45,0	51,6	3,6
boshqa davlatlar	1 208,7	3,0 m.	96,4
Saldo	-1 080,4	x	x
MDH davlatlari	28,3	x	x
boshqa davlatlar	-1 108,7	x	x

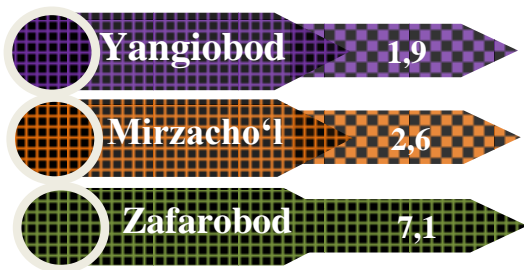
Jizzax viloyatining xududlar kesimida tashqi savdo aylanmasi
(2023 yil yanvar-dekabr holatiga)

	<i>Hajmi mln AQSHi dollari</i>	<i>O‘shish sur‘ati, % da</i>	<i>Ulushi % da</i>
Jizzax viloyati	1 427,0	2,1 m.	100,0
Jizzax shahar	575,8	72,6	40,3
<i>tumanlar:</i>			
Arnasoy	12,6	132,9	0,9
Baxmal	9,9	2,6 m.	0,7
G‘allaorol	494,5	69,2	34,7
Sharof Rashidov	16,8	75,4	1,2
Do‘stlik	14,0	75,4	1,0
Zomin	27,7	75,0	1,9
Zarbdor	21,7	85,2	1,5
Zafarobod	7,1	33,1	0,5
Mirzacho‘l	2,6	89,1	0,2
Paxtakor	19,0	2,0 m.	1,3
Forish	223,3	47,3	15,7
Yangiobod	1,9	2,7 m.	0,1
Taqsimlanmagan tashkilotlar	0,2	0,0	0,0

*Eng yuqori hajm,
mln AQSH dollari*

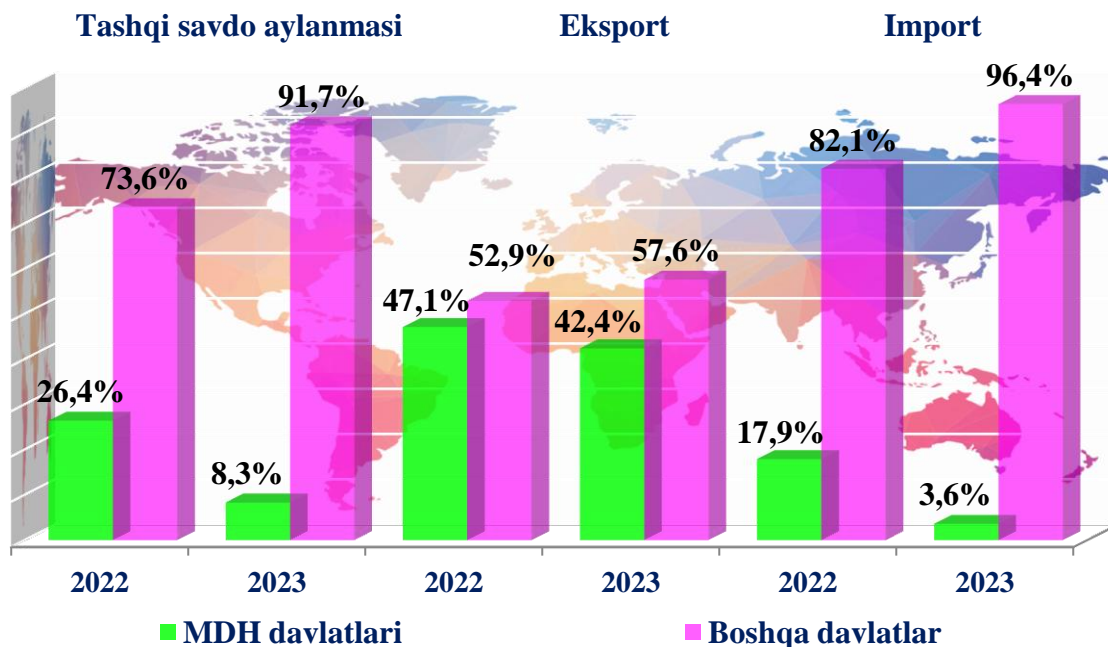
*Eng quyi hajm,
mln AQSH dollari*

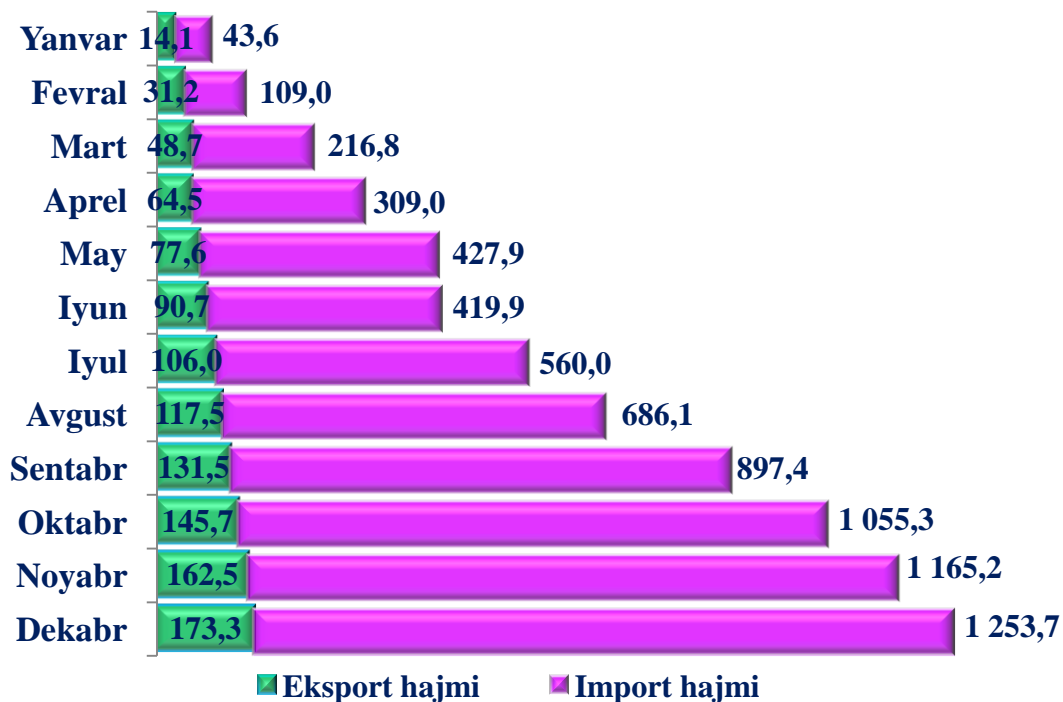
Viloyat tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Jizzax shahar – 40,3 foiz ulush bilan 575,8 mln AQSH dollarini, eng quyi ulushni esa Yangiobod – 0,1 foiz ulush bilan 1,9 mln AQSH dollarini tashkil etdi.

MDH va boshqa davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi
(yanvar-dekabr holatiga)

2023 yil 4-chorak davomida tovar va xizmatlarning oylik eksport-import hajmi dinamikasi
(mln. AQSH doll.)

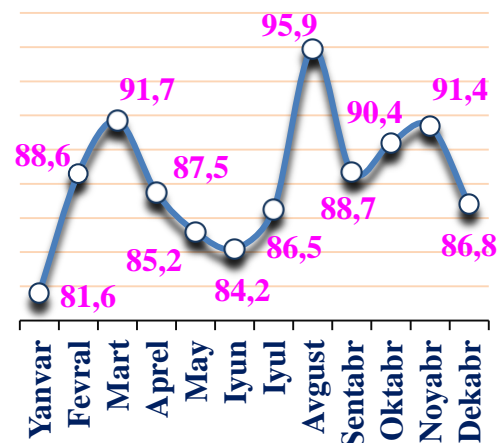

Meva, sabzavot va poliz mahsulotlari eksporti hajmining hududlar bo'yicha taqsimlanishi (2023 yil yanvar-dekabr)

Jami meva, sabzavot va poliz mahsulotlari eksporti

	Ming tonna	mln. AQSH doll.	O'tgan yilga nisbatan, % da
Jizzax viloyati	84,9	30,3	68,5
<i>shahar:</i>			
Jizzax	28,1	1,8	59,5
<i>tumanlar:</i>			
Arnasoy	5,5	4,4	129,4
Baxmal	2,3	4,4	196,2
G'allaorol	1,6	2,9	109,1
Sharof Rashidov	7,1	1,7	36,8
Do'stlik	5,6	0,5	12,4
Zomin	1,8	6,0	161,4
Zarbdor	11,3	1,8	28,5
Zafarobod	6,1	1,0	107,4
Mirzacho'l	3,1	0,3	13,1
Paxtakor	6,9	3,3	60,1
Forish	1,5	0,7	29,6
Yangiobod	4,0	1,5	47,9

2023 yil 4-chorak davomida tovar va xizmatlarning oylilik eksport hajmining o'sish sur'ati dinamikasi, foizda

Eksport tarkibida oziq – ovqat mahsulotlari 38,4 mln. AQSH dollariga teng bo'lib o'tgan yilga nisbatan 70,6 foizni tashkil etdi, jumladan meva sabzavot va poliz mahsulotlari 84,9 ming tonna va 30,3 mln. AQSH dollariga teng bo'lib, 2022 yilga nisbatan 68,6 foizni tashkil etdi.

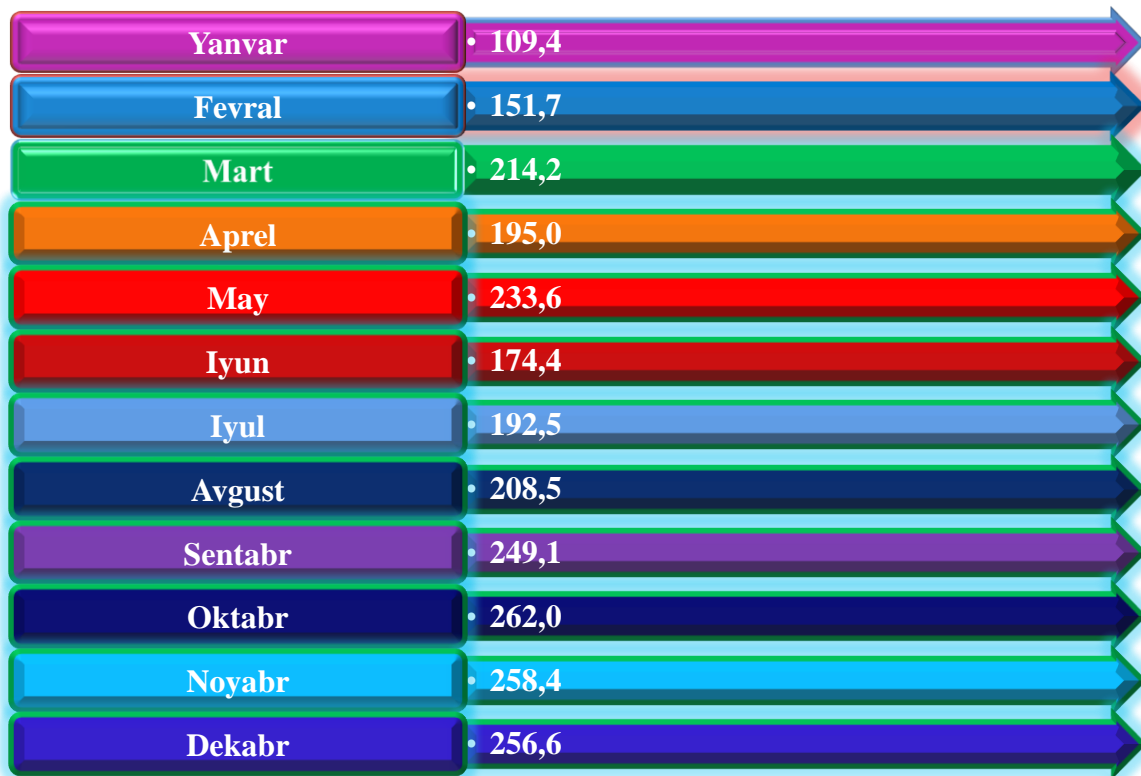
Oziq – ovqat mahsulotlarining viloyatdagi jami eksportga nisbatan ulushi 22,2 foizni tashkil etgan.

Viloyatda meva, sabzavot va poliz mahsulotlari eksporti bo'yicha Zomin (19,8 %), Baxmal (14,5 %) tumanlari yuqori ulushni, Do'stlik (1,6 %) va Forish (2,3 %) tumanlarida esa nisbatan kam ulushni tashkil etdi.

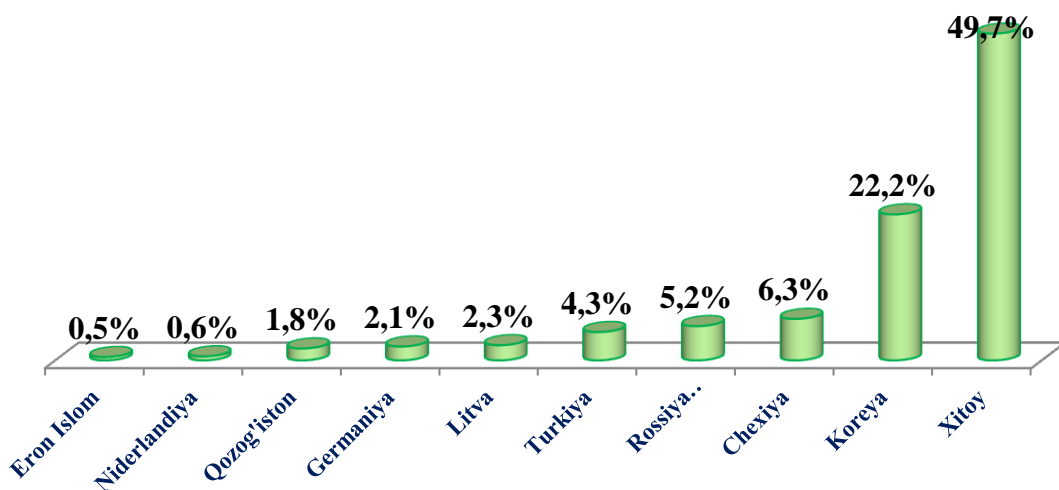
2023 yil yanvar-dekabr oylarida tovar va xizmatlar importining o'rish sur'ati dinamikasi, % da

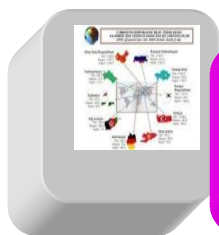

Import tarkibidagi asosiy ulushni mashina va asbob uskunalar guruhi (91,0 foiz) tashkil etdi.

Tashqi savdo aylanmasida katta ulushga ega bo'lgan davlatlar (2023 yil yanvar-dekabr)

Katta ulushga ega bo'lgan davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi (2023 yil yanvar-dekabr)

	<i>mln. AQSH dollari</i>	<i>2022 yilning yanvar-dekabriga nisbatan, foizda</i>	<i>Viloyat tovar aylanmasidagi ulushi foizda</i>
Xitoy Xalq Respublikasi	709,4	5,6 m.	49,7
Koreya	316,9	189,2	22,2
Chexiya	90,1	11,9 m.	6,3
Rossiya Federatsiyasi	73,8	68,6	5,2
Turkiya	61,8	78,7	4,3
Litva	32,5	56,1	2,3
Germaniya	29,9	3,4 m.	2,1
Qozog'iston	25,7	57,0	1,8
Niderlandiya	7,9	138,9 m.	0,6
Eron	7,2	134,6	0,5

MDH davlatlari orasida Rossiya, Qozog'iston davlatlari tashqi savdo aylanmasida asosiy hamkorlar hisoblanib, ularning jami tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 7,0 foizni tashkil qiladi. Boshqa davlatlar orasida Xitoy, Koreya Respublikasi, Chexiya, Turkiya, Litva, Germaniya, Niderlandiya va Eron davlatlarining ulushi 88,0 foizni tashkil qildi.

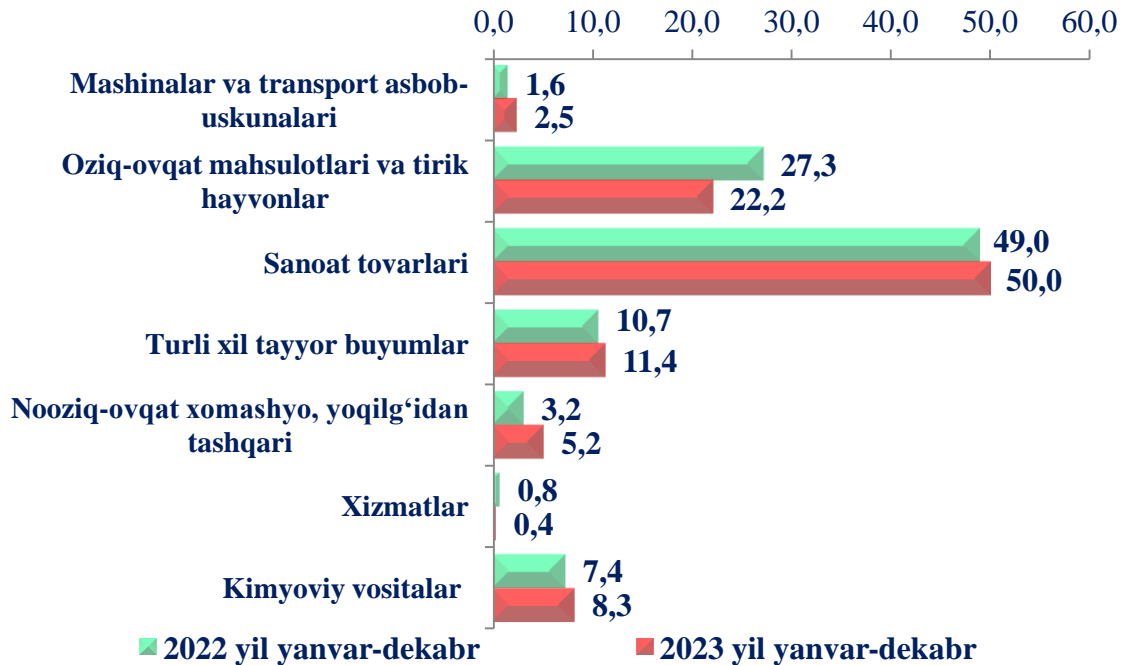

2023 yil yanvar-dekabr oylarida amalga oshirilgan eksport va import tarkibi

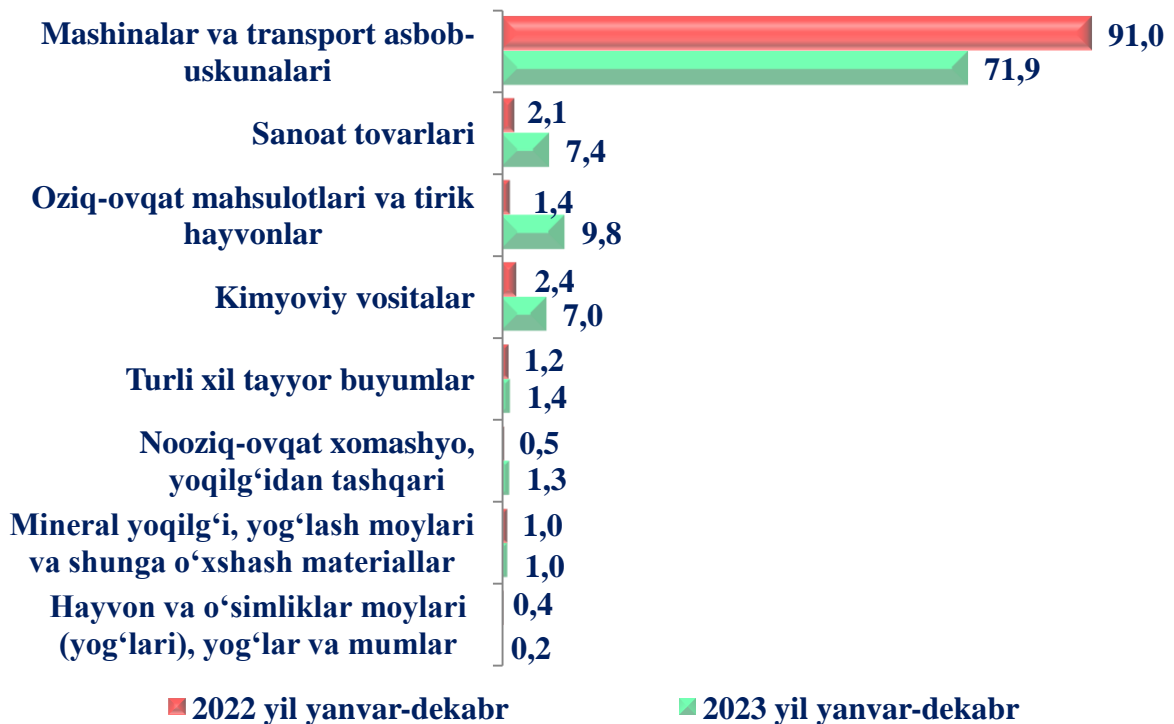
	Umumiy hajmi (mln. AQSH doll.)		2022 yil yanvar-dekabriga nisbatan foiz hisobida
	2022 yil yanvar-dekabr	2023 yil yanvar-dekabr	
Eksport tarkibi	199,7	173,3	86,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	3,3	4,3	130,3
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	54,4	38,4	70,6
Sanoat tovarlari	97,7	86,6	88,6
Turli xil tayyor buyumlar	21,4	19,8	92,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	6,3	9,0	142,9
Xizmatlar	1,5	0,7	46,7
Kimyoviy vositalar	14,8	14,4	97,3
Boshqalar	0,3	0,1	33,3
Import tarkibi	488,5	1 253,7	2,6 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	351,4	1 141,3	3,2 m.
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	5,1	13,2	2,6 m.
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	47,8	17,2	36,0
Sanoat tovarlari	36,2	26,2	72,4
Turli xil tayyor buyumlar	6,9	15,2	2,2 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	6,0	6,4	106,7
Kimyoviy vositalar	34,2	29,5	86,3
Boshqalar	0,9	4,7	5,2 m.

Tovar va xizmatlarning eksport tarkibi,
jamiga nisbatan foizda

Tovar va xizmatlarning import tarkibi,
jamiga nisbatan foizda

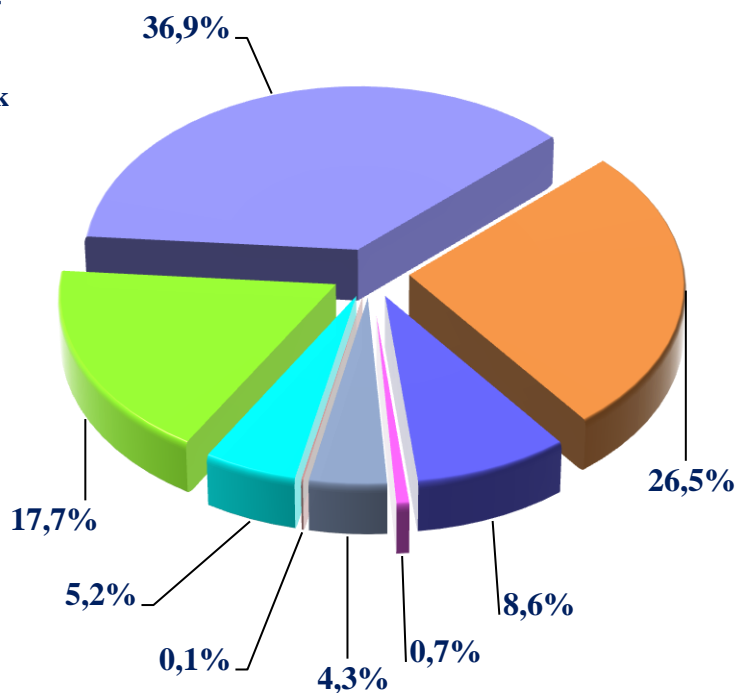

MDH va boshqa davlatlar bilan amalga oshirilgan eksport tarkibi, foizda
(2023 yilning yanvar-dekabr)

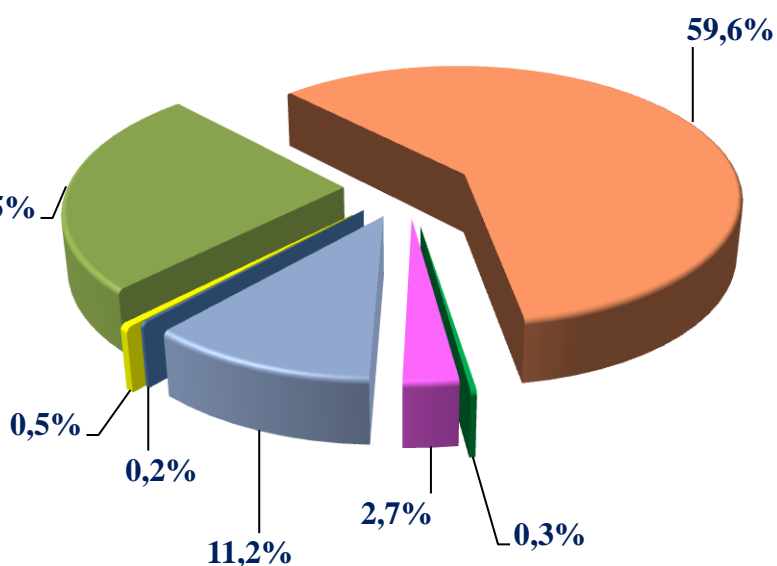
MDH davlatlariga amalga oshirilgan eksport tarkibi

- Mashinalar va transport asbob-uskunalari
- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Sanoat tovarlari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari
- Xizmatlar
- Kimyoviy vositalar
- Tamaki va ichimliklar

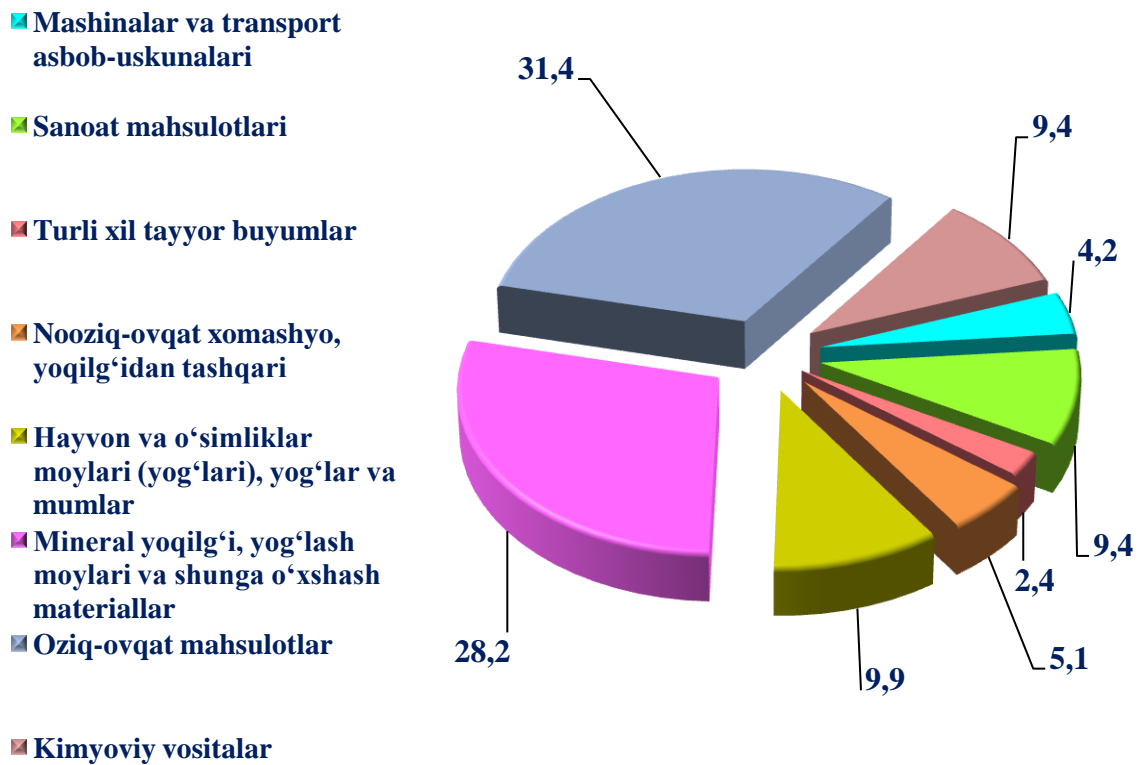

Boshqa xorijiy davlatlarga amalga oshirilgan eksport tarkibi

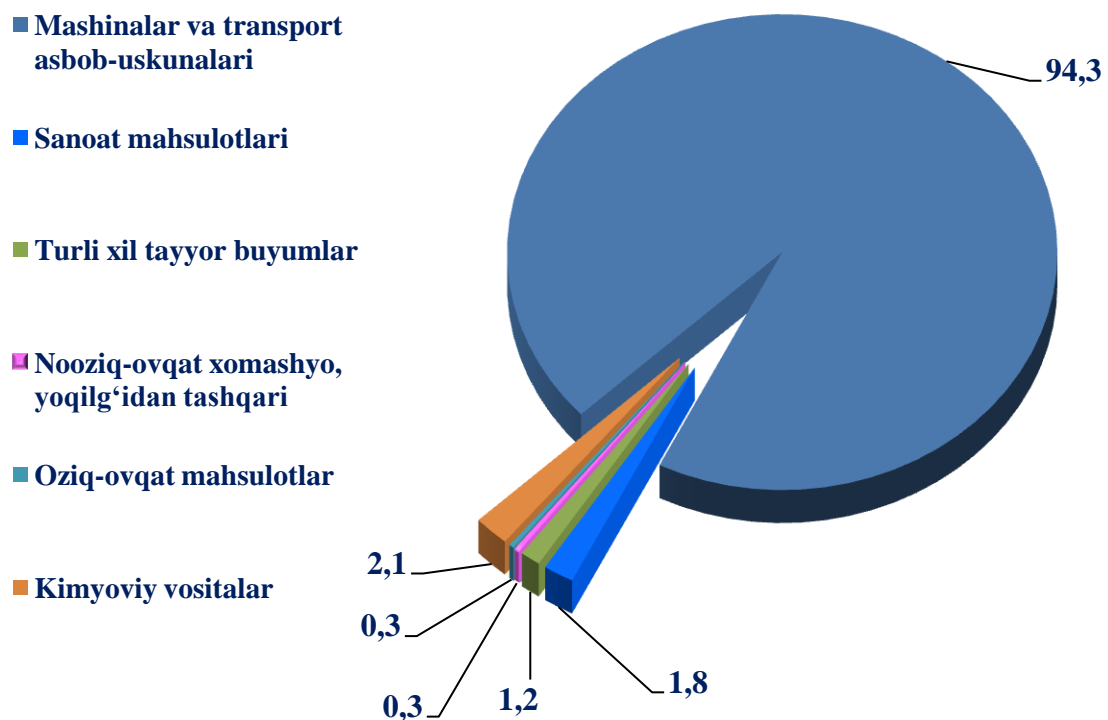
- Xizmatlar
- Mashinalar va transport asbob uskunalari
- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar
- Sanoat tovarlari
- Turli xil tayyor buyumlar
- Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari
- Kimyoviy vositalar

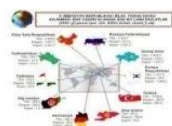

MDH davlatlaridan amalga oshirilgan
import tarkibi

Boshqa xorijiy davlatlardan amalga oshirilgan
import tarkibi

Hududlar kesimida tashqi tovar aylanmasi tarkibi
(2023 yil yanvar-dekabr)

(mln. AQSH doll)

	Jami tashqi tovar aylanmasi	Tashqi tovar aylanmasi hajmi		Jamiga nisbatan ulushi % da	
		MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jizzax viloyati	1 427,0	118,4	1 308,6	8,3	91,7
Jizzax shahar	575,6	54,5	521,1	9,5	90,5
<i>tumanlar:</i>					
Arnasoy	12,6	6,1	6,5	48,4	51,6
Baxmal	10,0	3,5	6,5	35,0	65,0
G'allaorol	494,5	1,7	492,8	0,3	99,7
Sharof Rashidov	16,9	6,3	10,6	37,3	62,7
Do'stlik	14,0	0,4	13,6	2,9	97,1
Zomin	27,6	11,7	15,9	42,4	57,6
Zarbdor	21,7	5,3	16,4	24,4	75,6
Zafarobod	7,1	0,4	6,7	5,6	94,4
Mirzacho'l	2,6	0,7	1,9	26,9	73,1
Paxtakor	19,0	10,1	8,9	53,2	46,8
Forish	223,4	17,5	205,9	7,8	92,2
Yangiobod	1,8	0,2	1,6	11,1	88,9
Taqsimlanmagan tashkilotlar	0,2	0,0	0,2	0,0	100,0

2023 yilning yanvar-dekabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi 1 427,0 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2022 yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 2,1 martaga oshdi .

Hududlar kesimida eksport tarkibi
(2023 yil yanvar-dekabr)

(mln. AQSH doll)

	Jami eksport hajmi	Eksport hajmi		Jamiga nisbatan ulushi % da	
		MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jizzax viloyati	173,3	73,4	99,9	42,4	57,6
Jizzax shahar	79,3	33,4	45,9	42,1	57,9
<i>tumanlar:</i>					
Arnasoy	7,5	5,9	1,6	78,7	21,3
Baxmal	4,6	2,6	2,0	56,5	43,5
G'allaorol	8,9	1,2	7,7	13,5	86,5
Sharof Rashidov	5,0	3,7	1,3	74,0	26,0
Do'stlik	12,9	0,3	12,6	2,3	97,7
Zomin	9,0	4,8	4,2	53,3	46,7
Zarbdor	16,8	2,1	14,7	12,5	87,5
Zafarobod	2,3	0,3	2,0	13,0	87,0
Mirzacho'l	1,0	0,2	0,8	20,0	80,0
Paxtakor	13,4	8,9	4,5	66,4	33,6
Forish	10,9	10,0	0,9	91,7	8,3
Yangiobod	1,5	0,0	1,5	0,0	100,0
Taqsimlanmagan tashkilotlar	0,2	0,0	0,2	0,0	100,0

Eksport. Joriy yil yanvar – dekabr oylarida jami 153 ta korxonalar 173,3 mln. AQSH dollarilik eksport hajmini amalga oshirgan. Shundan, Jizzax shahrida 47 ta korxonalar 79,3 mln. AQSH dollari (o'tgan davrga nisbatan 93,5 foiz, viloyatdagi jami eksportga nisbatan ulushi 45,8 %), Zarbdor tumanida 7 ta korxonalar 16,8 mln. AQSH dollari (o'tgan davrga nisbatan 76,3%, viloyatdagi ulushi 9,7 %) va Do'stlik tumanida 4 ta korxonalar 12,9 mln. AQSH dollari (o'tgan davrga nisbatan 102,6 %, viloyatdagi ulushi 7,4 %) miqdorida eksportni amalga oshirgan.

Hududlar kesimida import tarkibi
(2023 yil yanvar-dekabr)

(mln. AQSH doll)

	Jami import	Import hajmi		Jamiga nisbatan ulushi %	
		MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jizzax viloyati	1 253,7	45,0	1 208,7	3,6	96,4
Jizzax shahar	496,3	21,1	475,2	4,3	95,7
<i>tumanlar:</i>					
Arnasoy	5,1	0,2	4,9	3,9	96,1
Baxmal	5,4	0,9	4,5	16,7	83,3
G'allaorol	485,6	0,5	485,1	0,1	99,9
Sharof Rashidov	11,9	2,6	9,3	21,8	78,2
Do'stlik	1,1	0,1	1,0	9,1	90,9
Zomin	18,6	6,9	11,7	37,1	62,9
Zarbdor	4,9	3,2	1,7	65,3	34,7
Zafarobod	4,8	0,1	4,7	2,1	97,9
Mirzacho'l	1,6	0,5	1,1	31,3	68,8
Paxtakor	5,6	1,2	4,4	21,4	78,6
Forish	212,5	7,5	205,0	3,5	96,5
Yangiobod	0,3	0,2	0,1	66,7	33,3
Taqsimlanmagan tashkilotlar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Import. Joriy yil yanvar – dekabr oylarida jami 332 ta korxonalar 1 253,7 mln. AQSH dollarlik importni amalga oshirgan bo'lib, shundan Jizzax shahrida 128 ta korxonalar 496,3 mln. AQSH dollarini (o'tgan yilga nisbatan 3,9 martaga oshdi, jami importga nisbatan ulushi 39,6%), G'allaorol tumanida 13 ta korxonalar 485,6 mln. AQSH dollari (o'tgan davrga nisbatan 2,7 martaga oshdi, jami importga nisbatan ulushi 38,7%) va Forish tumanida 26 ta korxonalar 212,5 mln. AQSH dollari (o'tgan yilga nisbatan 2,2 martaga oshdi, jami importga nisbatan ulushi 16,9%) miqdorida importni amalga oshirgan.

Viloyat tashqi savdo aylanmasining
hududlar bo'yicha taqsimlanishi
(2023 yil yanvar-dekabr)

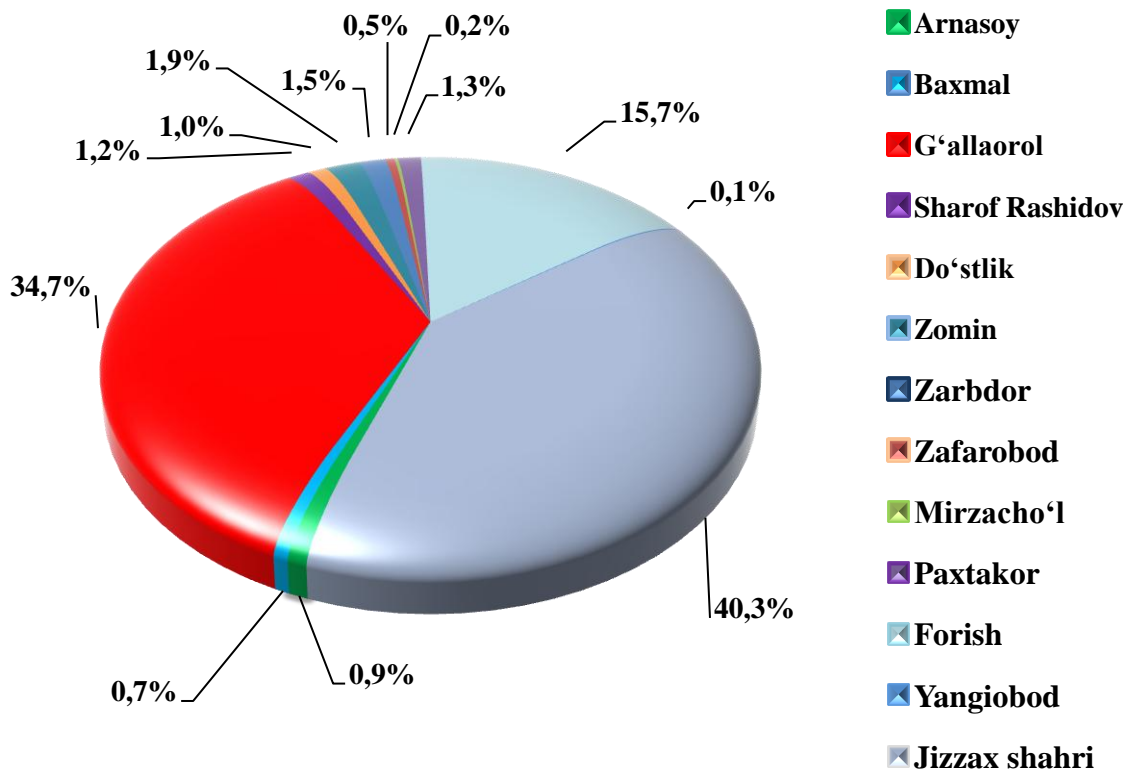
(mln. AQSH doll.)

	Eksport	Import	Saldo	Tashqi savdo aylanmasi	
				O'tgan yilning yanvar-dekabriga nisbatan, % hisobida	Jamiga nisbatan ulushi, %da
Jizzax viloyati	173,3	1 253,7	-1 080,4	2,1 m.	100,0
<i>shahar:</i>					
Jizzax	79,3	496,3	-417,0	2,7 m.	40,3
<i>tumanlar:</i>					
Arnasoy	7,5	5,1	2,4	72,6	0,9
Baxmal	4,6	5,4	-0,8	132,9	0,7
G'allaorol	8,9	485,6	-476,7	2,6 m.	34,7
Sharof Rashidov	5,0	11,9	-6,9	69,2	1,2
Do'stlik	12,9	1,1	11,8	75,4	1,0
Zomin	9,0	18,6	-9,6	75,4	1,9
Zarbdor	16,8	4,9	11,9	75,0	1,5
Zafarobod	2,3	4,8	-2,5	85,2	0,5
Mirzacho'l	1,0	1,6	-0,6	33,1	0,2
Paxtakor	13,4	5,6	7,8	89,1	1,3
Forish	10,9	212,5	-201,6	2,0 m.	15,7
Yangiobod	1,5	0,3	1,2	47,3	0,1
Taqsimlanmagan tashkilotlar	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0

Viloyatda tashqi savdo aylanmasining eksport hajmi 173,3 mln. AQSH dollariga (o'tgan yilga nisbatan 86,8 %) va import hajmi 1 253,7 mln. AQSH dollari (o'tgan yilga nisbatan 2,6 martaga oshdi) ni tashkil etdi. Hisobot davrida esa saldo -1 080,4 mln. AQSH dollarini tashkil etdi.

Hududlarning viloyat jami tashqi tovar aylanmasidagi ulushi, foizda
(2023 yil yanvar-dekabr)

2023 yilning yanvar-dekabr oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi 1 427,0 mln. AQSH dollarini tashkil etib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 738,8 mln. AQSH dollariga ko'paydi va o'sish sur'ati 2,1 martaga oshdi.

Viloyat tashqi tovar aylanmasida salmoqli ulush Jizzax shahri hissasiga to'g'ri kelib 575,6 mln. AQSH doll. ni (40,1 %) tashkil qildi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 2,7 marta, G'allaorol tumani 494,5 mln. AQSH doll. (34,9 %) ni, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 2,6 marta, Forish tumani 223,3 mln. AQSH doll. (16,0 %) ni, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 2,0 martaga oshdi.

Shuningdek, tashqi tovar aylanmasida eng kam ulush Mirzacho'l 2,6 mln. AQSH doll. (0,2 %) hamda Yangiobod 1,9 mln. AQSH doll. (0,1 %) tumanlariga tog'ri keldi.